

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

9. oktober 2009

SVAR PÅ UDVALGSSPØRGSMÅL

Besvarelse af spørgsmål nr. 155 ad EUU alm. del af den 23. september 2009

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Beskæftigelsesministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 155 ad EUU alm. del af den 23. september 2009 vedrørende EU-borgeres adgang til sociale ydelser i Danmark.

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg
1240 København K

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

Europaudvalget har i brev af 23. september 2009 stillet følgende spørgsmål nr. 155 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lone Dybkjær (RV).

J.nr. 2009-0011609

Spørgsmål nr. 155:

”Ministeren bedes oversende et notat, der giver et overordnet overblik over retstilstanden for EU-borgeres adgang til sociale ydelser i Danmark ved udnyttelsen af den frie bevægelighed for personer og arbejdskraft.

Herunder ønskes, med udgangspunkt i henvendelsen Alm. del (08) bilag 583 af 23/9-09, særligt en redegørelse for retstilstanden for EU-borgeres adgang til børnepenge og diætbaserede skattefradrag under en EU-borgers udførelse af arbejde i Danmark samtidig med, at familie og børn er bosat i et andet EU-land.”

Endeligt svar:

EU-borgeres adgang til sociale ydelser i Danmark

Traktatens artikel 42 forpligter Fællesskabet til at indføre en ordning for social tryghed, som gør det muligt at sikre vandrende arbejdstagere og deres pårørende ret til at sammenlægge alle tidsrum, der efter de nationale regler tages i betragtning for at give og opretholde ret til ydelser og betaling af ydelser inden for medlemsstaternes område. Denne pligt er udmøntet i Rådets forordning 1408/71, der koordinerer de sociale sikringsordninger.

Forordningen anvendes i forhold til de sociale sikringsgrene, der er anført i forordningens bestemmelse om sagligt anvendelsesområde. Forordningen finder anvendelse på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og studerende samt på deres familiemedlemmer og efterladte.

Forordningen harmoniserer ikke medlemsstaternes lovgivning, men sørger for en hensigtsmæssig koordinering af medlemsstaternes forskellige ordninger.

Koordineringen giver vandrende arbejdstagere og deres ydelsesberettigede pårørende ret til sammenlægning af alle perioder, der i de nationale lovgivninger tages i betragtning med henblik på at opnå retten til ydelser samt udbetaling af ydelser inden for hele området.

Forordningen dækker alene sociale sikringsydelser, der tilkendes, når en vis forsikringsbegivenhed indtræder - og som hovedregel også uden hensyn til ansøgerens indtægts- og formueforhold. Opnår en person beskæftigelse, bliver pågældende som udgangspunkt alene omfattet af beskæftigelseslandets lovgivning, og der må herefter ikke diskrimineres i forhold til landets egne statsborgere. Tilsvarende bevares erhvervede rettigheder gennem retten til at eksportere ydelserne uden hensyn til modtagerens eventuelle bopæl eller ophold i en anden medlemsstat, og der sker pro rata-beregning af pensioner i forhold til den tilbagelagte forsikrings- eller bopælstid. Generelt er der tale om pligtmæssige forsikringsordninger. En undtagelse er dog den danske arbejdsløshedsforsikringsordning, som er omfattet på lige fod med de obligatoriske forsikringer, selv om det er en frivillig ordning.

Rådets forordning 1408/71 dækker blandt andet nedennævnte ydelser:

- Ydelser ved sygdom, graviditet og fødsel.
- Ydelser ved invaliditet – herunder ydelser med sigte på at bevare eller forbedre erhvervsevnen, fx revalideringsydelse.
- Ydelser ved alderdom.
- Ydelse til efterladte.
- Ydelser i anledning af arbejdsulykker og erhvervssygdomme.
- Ydelser ved dødsfald.
- Ydelser ved arbejdsløshed.
- Familieydelser.

Det betyder for Danmarks vedkommende ydelser efter en række love:

- Sundhedsloven
- Lov om dagpenge ved sygdom
- Lov om dagpenge ved fødsel.
- Lov om social pension.
- ATP-loven.
- Arbejdsskadeforsikringsloven.
- Lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.
- Børnetilskudsloven.
- Børnefamilieydelsesloven.
- Revalideringsforanstaltninger.

Forordningens udgangspunkt er, at social sikring er knyttet til beskæftigelse og fortrinsvis lønnet beskæftigelse. Den er derfor skræddersyet til de sikringsordninger, som har karakter af egentlige forsikringsordninger. Det drejer sig om ordninger, som man bliver tilsluttet i kraft af (lønnet) beskæftigelse, og som finansieres af bidrag (socialafgifter) fra lønmodtagere og /eller arbejdsgivere.

Denne måde at opbygge en social sikringsordning på er typisk i mange EU-medlemsstater, ikke kun når det drejer sig om ordninger, som fra et dansk synspunkt naturligt er knyttet til beskæftigelse, men også andre ordninger som pension og sygesikring, som man i Danmark er vant til at betragte som noget, der dækker alle indbyggere uanset beskæftigelsesforhold.

Børnefamilieydelse

I spørgsmålet henvises der til ”børnepenge”, hvormed jeg antager, der menes børnefamilieydelse, hvilket er lagt til grund i mit svar, som Skatteministeriet har bidraget til. Det er bl.a. en betingelse for at modtage børnefamilieydelse, at barnet faktisk opholder sig her i landet.

Som nævnt fastslår Rådets forordning 1408/71 af 14. juni 1971 et ligebehandlingsprincip, hvilket betyder at personer, der tager arbejde i en anden medlemsstat, har de samme pligter og rettigheder i henhold til en medlemsstats lovgivning som medlemsstatens egne statsborgere. Det vil sige, at når der i børnefamilieydelsesloven stilles krav om ophold her i landet for at få børnefamilieydelsen, betyder det ophold inden for EU/EØS-området.

En EU/EØS-borger der arbejder i Danmark, kan derfor med rette modtage børnefamilieydelse, uanset om den pågældendes børn eventuelt måtte bo i et andet EU/EØS-land. Der kan dog ikke samtidig modtages tilsvarende ydelse fra dette land.

Rejsefradrag

Udgifter til kost, småfornødenheder og logi, kan fradrages med standardsatser efter de såkaldte rejseregler. Rejsereglerne er udtryk for, at medarbejderne kan få dækning for de merudgifter, de påføres, fordi de på grund af deres arbejde har været på en rejse.

Det er en betingelse for at foretage fradrag, at rejsen har varet i mindst 24 timer, og at medarbejderen på grund af afstanden mellem den sædvanlige bopæl og et midlertidigt arbejdssted ikke har mulighed for at overnatte på den sædvanlige bopæl.

Fra 2010 er der lagt et loft over fradraget, så det maksimalt kan udgøre 50.000 kr. årligt.

Rejsereglerne gælder for alle lønmodtagere og for rejse i såvel Danmark som udlandet.

Der gælder de samme regler for en dansk arbejdstager som for en arbejdstager fra et andet EU-land, der er skattepligtig til Danmark. F.eks. kan en håndværker, der har sin sædvanlige bopæl i Jylland, men som midlertidigt arbejder på Sjælland, anvende rejsereglerne på samme vis som en håndværker, der har sin sædvanlige bopæl i Tyskland, men som midlertidigt arbejder i Danmark.

Det vil være i strid med EU-retten at indføre regler, der diskriminerer udenlandsk arbejdskraft i forhold til dansk arbejdskraft.

Venlig hilsen

Inger Støjberg